

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

Факультет фізичного виховання

Кафедра педагогіки і психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри
педагогіки і психології,
професор Андрюшина Л.Л.

“12” червня 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

ОК 5 ПСИХОЛГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Магістр

(ступень вищої освіти)

галузь знань	<u>22 «Охорона здоров'я»</u>
спеціальність	<u>227 «Фізична терапія, ерготерапія»</u>
спеціалізація	<u>227.1 Фізична терапія</u>
освітня програма	<u>«Фізична терапія, ерготерапія»</u>
факультет	<u>Фізичної реабілітації</u>
вид дисципліни	(назва факультету) <u>Нормативна</u> (обов'язкова / за вибором)

2023-2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни – «Психолого-педагогічні основи фізичної реабілітації» для здобувачів ступеню вищої освіти Магістр, галузі знань - 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227-«Фізична терапія, ерготерапія».

Розробник:

Шуба Вікторія Вікторівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри педагогіки і психології, факультету фізичного виховання, Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту.

Протокол № 16 від "12" червня 2023 року

Завідувач кафедри

Л.Л. Андрюшина

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>22 Охорона здоров'я</u> (шифр і назва)	Нормативна
	Освітня (освітньо - професійна) програма 227- «Фізична терапія, ерготерапія»	
Модулів – 4	Спеціальність: <u>227 Фізична терапія, ерготерапія</u>	Рік підготовки:
Змістових модулів – 4		2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр
Загальна кількість годин – 120		3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача – 7	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «Магістр»	Лекції
		22 год.
		Практичні, семінарські
		22 год.
		Лабораторні
Самостійна робота		
76 год.		
Індивідуальні завдання:		
Вид контролю: залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 1:3,5.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Вивчення курсу «Психолого-педагогічні основи фізичної реабілітації» здобувачами Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту передбачає озброєння здобувачів науково-педагогічними знаннями та вміннями, які вони можуть застосовувати у практичних умовах. Засвоїти знання з психологічних особливостей роботи з людьми, які мають особливості у стані здоров'я; ознайомитися з особливостями у психологічній і психофізичній сферах людей з особливостями у стані здоров'я; ознайомитися з методиками діагностики та особливостями роботи з ними для людей з особливостями у стані здоров'я; ознайомитися з методами психологічної роботи з людьми з відхиленнями у здоров'ї різного віку і різних нозологічних груп.

Інтенсивні зміни у соціокультурному і економічному житті суспільства, що відбуваються в останні десятиріччя, вимагають якісного перетворення і змісту праці: розширення поля

професійної діяльності; поглиблення мобільності людини у різних професійних сферах; поява потреби в оволодінні новими професіями, що з'явилися на ринку праці.

Внаслідок цих змін економічному і соціальному житті України постають нові, більш складні, завдання перед системою професійної освіти. Саме тому актуалізується необхідність психолого-педагогічної освіти фахівця.

Психолого-педагогічна освіта необхідна людині, по-перше, для того щоб вивчити, розуміти і розвивати власну особистість; по-друге, створювати сприятливі умови для виховання підростаючого покоління; по-третє, щоб бути більш компетентним у професійній діяльності.

Програма складена відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», Освітньо-кваліфікаційної характеристики та Освітньо-професійної програми підготовки магістра у галузі фізичної реабілітації та діючих навчальних планів. Вивчення дисципліни «Психолого-педагогічні особливості роботи з соціальної інтеграції осіб з відхиленням здоров'я» поділяється на тісно пов'язані між собою блоки. Зміст навчального матеріалу дозволить викладачеві використовувати різні форми і методи навчання, поєднуючи сучасні вимоги, рівень підготовленості здобувачів, специфіку їх професійної спрямованості. Оптимізація психологічної освіти забезпечує майбутнього магістра ґрунтовими теоретичними знаннями та практичними професійними вміннями з мінімальними витратами часу та зусиль здобувачів і викладачів. При вивченні дисципліни активно використовуються між предметні зв'язки з дисциплінами загальноосвітнього, гуманітарного, соціально-економічного циклу, медико-біологічного циклу, спеціально-теоретичного циклу, спеціально-педагогічного циклу.

Компетентності, формування яких передбачено навчальною дисципліною:

ІК: Магістр з фізичної терапії, ерготерапії здатний вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем.

ЗК: 1.Здатність діяти на основі етичних міркувань.

2.Здатність порівнювати, пояснювати, узагальнювати, критично оцінювати факти та діяльність людей, опираючись на здобуті знання, власну систему цінностей, з позиції загальнолюдських й національних цінностей

3.Готовність до свідомих практичних дій в умовах надзвичайних ситуацій.

4.Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.

7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема до перманентного оновлення власних знань та на цій основі виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

10.Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології у професійній та науково-дослідній діяльності.

11.Здатність працювати автономно, виявляючи ініціативу та генеруючи нові ідеї (креативність).

ФК: 3.Здатність демонструвати педагогічну культуру у професійній діяльності.

5.Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань, знання при: захворюваннях нервової системи, внутрішніх органах, захворюваннях і травмах опорно-рухового апарату та інших нозологіях.

6.Здатність до використання етичних і правових норм, що регулюють відносини між людьми, суспільством і довкіллям;

9. Здатність самостійно проводити оцінку функціональної здатності до активності/діяльності клієнта. Інформування, інструктаж, керівництво та навчання клієнта, його близьких, а також представників інших професійних груп.

14.Здатність обґрунтовано застосовувати фізичні методи реабілітації з урахуванням механізму дії, показань і протипоказань при найбільш поширених захворюваннях внутрішніх органів, опорно-рухового апарату, центральної і периферичної нервової системи.

Завдання: Навчити здобувачів практичним прийомам діагностики та особливостям психологічної роботи з людьми з відхиленнями у здоров'ї і різних вікових груп, а також роботі з сім'ями, які мають дитину чи дорослого з відхиленнями у здоров'ї.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати: Теоретичні знання з нозологічних особливостей і психологічні особливості життєдіяльності людей, які мають деякі вади у здоров'ї. Методи діагностики психологічних особливостей, основи психологічної роботи з особами, які мають відхилення у здоров'ї.

вміти: Використовувати теоретичні знання, які здобувач отримує на лекціях. Використовувати методи психологічної діагностики осіб з особливими вадами у здоров'ї, вміти знаходити різницю між особами з відхиленнями у здоров'ї та здоровими у психологічній та психофізичній сфері, а також вміти використовувати елементарні методи психологічної роботи з даною соціальною групою різного віку і нозологічних груп.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Методологічні основи курсу «Психолого-педагогічні основи фізичної реабілітації»

Тема 1. Введення до курсу «Психолого-педагогічні основи фізичної реабілітації»

Методологічні аспекти курсу «Психолого-педагогічні основи фізичної реабілітації».

Структура курсу та її обґрунтування. Розбір самостійної та індивідуальної роботи здобувача протягом даного курсу.

Тема 2. Поняття «здоров'я» і «відхилення здоров'я».

Поняття «здоров'я» у сучасному суспільстві. Поняття норми та відхилення від норми у соціальній педагогіці. Теорії відхилення.

Тема 3. Вікові особливості розвитку людини.

Загальні закономірності психічного розвитку. Умови та рушійні сили психічного розвитку. Вікова періодизація розвитку людини. Вікові особливості й психологія дітей 1-3 років. Характеристика дошкільного віку. Загальна характеристика молодшого шкільного віку. Загальна характеристика підліткового віку. Особливості психічного розвитку особистості дорослої людини.

Тема 4. Вікові кризи і особливості соціалізації на різних етапах філогенезу.

Періодизація і закономірності розвитку дитини. Вікові кризи: сутність, структура й закономірність.

Змістовий модуль 2. Психологічні особливості хворої людини

Тема 5. Внутрішня картина хвороби.

Типи реакції на хворобу. Тип становлення до хвороби. Амбівалентність відносини хворого до хвороби. Переживання хвороби в часі. Вікові особливості внутрішньої картини хвороби.

Тема 6. Внутрішня картина здоров'я.

Соматичний стан і психіка людини. Поняття «здоров'я людини».

Змістовий модуль 3. Особливості психологічного портрету різних захворювань

Тема 7. Загальна характеристика психологічного портрету особистості. Психологічний портрет особистості з бронхіальною астмою, фіброміалгією, ревматоїдним артритом.

Загальна характеристика психологічного портрету. Компоненти психологічного портрету особистості. Психологічний портрет хвороби органів дихання. Психологічний портрет хвороби опорно-рухового апарату. Психологічна допомога при захворюваннях органів дихання і опорно-рухового апарату.

Тема 8. Психологічний портрет особистості захворювання шлунково-кишкового тракту.

Загальна характеристика шлунково-кишкових захворювань. Психологічний портрет язви шлунку та дванадцятипалої кишки. Психологічний портрет при порушенні харчової поведінки

та травлення. Психологічний портрет при кожних захворюваннях.

Тема 9. Психологічний портрет особистості гіпертонія, інфаркт, ішемічна хвороба серця, інфаркт міокарда, гіпо- та гіпертиреоз, сахарний діабет.

Психологічний портрет при серцево-судинних захворюваннях. Психологічний портрет при ішемічній хворобі серця та інфаркт міокарду. Психологічний портрет при захворюванні щитовидної залози.

Змістовний модуль 4. Соціальна інтеграція у різних вікових категоріях

Тема 10. Психолого-педагогічні особливості роботи у різних вікових групах з людьми з обмеженими фізичними можливостями.

Загальні закономірності сімей з людьми з обмеженнями. Адаптаційні особливості дітей з особливостями у розвитку у сім'ї та за її межами. Співвідношення особистісних характеристик. Раннє втручання у розвиток. Шанси на повноцінне життя.

Тема 11. Роль родини у становленні особистості дитини з порушеннями у здоров'ї.

Сім'я, як первинна реабілітаційна середовище. Психологічний клімат у сім'ї, яка має дитину з особливостями розвитку. Стан матері, яка виховує особливу дитину. Типи внутрісімейних відносин і стилі сімейного виховання. Загальні проблеми сімей, які мають дітей з порушеннями у розвитку. Психолого-педагогічні особливості роботи з родичами і соціальним середовищем дітей, які мають відхилення у здоров'ї.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	С	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1. Методологічні основи курсу «Психолого-педагогічні основи фізичної реабілітації»												
Тема 1. Введення до курсу «Психолого-педагогічні основи фізичної реабілітації»	7	2	2			3						
Тема 2. Поняття «здоров'я» і «відхилення здоров'я».	7	2	2			3						
Тема 3. Вікові особливості розвитку людини.	8	2	2			4						
Тема 4. Вікові кризи і особливості соціалізації на різних етапах філогенезу.	8	2	2			4						
Разом за змістовим модулем - 30	30	8	8			14						
Змістовний модуль 2. Психологічні особливості хворої людини												
Тема 5. Внутрішня картина хвороби.	15	2	2			11						

Тема 6. Внутрішня картина здоров'я	15	2	2			11						
Разом за змістовим модулем - 30	30	4	4			22						
Змістовний модуль 3. Особливості психологічного портрету різних захворювань												
Тема 7. Загальна характеристика психологічного портрету особистості. Психологічний портрет особистості з бронхіальна астма, фіброміалгія, ревматоїдний артрит.	10	2	2			6						
Тема 8. Психологічний захворювання шлунково-кишкового тракту.	10	2	2			6						
Тема 9. Психологічний портрет особистості з гіпертонія, інфаркт, ішемічна хвороба серця, інфаркт міокарда, гіпо- та гіпертиреоз, сахарний діабет.	10	2	2			6						
Разом за змістовим модулем - 30	30	6	6			18						
Змістовний модуль 4. Соціальна інтеграція у різних вікових категоріях												
Тема 10. Психолого-педагогічні особливості роботи у різних вікових групах з людьми з обмеженими фізичними можливостями.		2	2			11						
Тема 11. Роль родини у становленні особистості дитини з порушеннями у здоров'ї.		2	2			11						
Разом за змістовим модулем - 30	30	4	4			22						
Усього годин:	120	22	22			76						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
Змістовий модуль 1. Методологічні основи курсу «Психолого-педагогічні основи фізичної реабілітації»		8
1.	Тема 1. Введення до курсу «Психолого-педагогічні основи фізичної реабілітації».	2
2.	Тема 2. Поняття «здоров'я» і «відхилення здоров'я».	2
3.	Тема 3. Вікові особливості розвитку людини.	2
4.	Тема 4. Вікові кризи і особливості соціалізації на різних етапах філогенезу.	2
Змістовий модуль 2. Психологічні особливості хворої людини		4
5.	Тема 5. Внутрішня картина здоров'я.	2
6.	Тема 6. Внутрішня картина хвороби.	2
Змістовий модуль 3. Особливості психологічного портрету різних Захворювань		6
7.	Тема 7. Загальна характеристика психологічного портрету особистості. Психологічний портрет особистості з бронхіальна астма, фіброміалгія, ревматоїдний артрит.	2
8.	Тема 8. Психологічний портрет особистості з захворювання шлунково-кишкового тракту.	2
9.	Тема 9. Психологічний портрет особистості з гіпертонія, інфаркт, ішемічна хвороба серця, інфаркт міокарда, гіпо- та гіпертиреоз, сахарний діабет.	2
Змістовий модуль 4. Соціальна інтеграція у різних вікових Категоріях		4
10.	Тема 10. Психолого-педагогічні особливості роботи у різних вікових групах з людьми з обмеженими фізичними можливостями.	2
11.	Тема 11. Роль родини у становленні особистості дитини з порушеннями у здоров'ї. Психолого-педагогічні особливості роботи з родичами і соціальним середовищем дітей, які мають особливі вади.	2

6. Самостійна робота

№ Теми	Назва теми	Кількість Годин
Змістовий модуль 1-2. Методологічні основи курсу «Психолого-педагогічні основи фізичної реабілітації» Психологічні особливості хворої людини		
1.	Написання реферату на тему: «Психологічні особливості роботи....(обрати захворювання чи травму, яке приведе до відхилення здоров'я).»	38
Змістовий модуль 3-4. Особливості психологічного портрету різних захворювань Соціальна інтеграція у різних вікових категоріях		
2.	Обрати художній фільм, де розповідається про психологічні особливості людей з відхиленнями у здоров'ї. Подивитися його. Написати психологічний портрет людини з відхиленнями у здоров'ї.	38
	Разом	76

7. Методи навчання

Лекції, семінарські заняття. Вивчення навчально-методичної літератури, самостійна робота здобувача. Використання методів наочності у процесі лекційних, семінарських та практичних занять.

8. Методи контролю

1. Поточний контроль – опитування та/чи виконання практичної роботи з теми заняття та самостійна робота здобувача (сума балів опитування (практична робота) та самостійна робота). Підсумкова кількість балів за змістовий модуль визначається, як середнє арифметичне значення балів за результатами поточного контролю з усіх тем.

2. Підсумковий контроль - складання заліку з дисципліни.

Підсумкова оцінка заліку включає в себе середньо арифметичне значення балів змістових модулів.

Орієнтований перелік питань, які визначаються як питання поточного та семестрового контролю.

1. Методологічні аспекти курсу «Психолого-педагогічні основи фізичної реабілітації».
2. Структура курсу та її обґрунтування.
3. Розбір самостійної та індивідуальної роботи здобувача протягом даного курсу.
4. Поняття «здоров'я» у сучасному суспільстві.
5. Поняття норми та відхилення від норми у соціальній педагогіці.
6. Теорії відхилення.
7. Загальні закономірності психічного розвитку.
8. Умови та рушійні сили психічного розвитку.
9. Вікова періодизація розвитку людини.
10. Вікові особливості й психологія дітей 1-3 років.
11. Характеристика дошкільного віку.

12. Загальна характеристика молодшого шкільного віку.
13. Загальна характеристика підліткового віку.
14. Особливості психічного розвитку особистості дорослої людини.
15. Періодизація і закономірності розвитку дитини.
16. Вікові кризи: сутність, структура й закономірність.
17. Типи реакції на хворобу.
18. Тип становлення до хвороби.
19. Амбівалентність відносини хворого до хвороби.
20. Переживання хвороби в часі.
21. Вікові особливості внутрішньої картини хвороби.
22. Соматичний стан і психіка людини.
23. Поняття «здоров'я людини».
24. Загальна характеристика психологічного портрету.
25. Компоненти психологічного портрету особистості.
26. Психологічний портрет при хворобі органів дихання.
27. Психологічний портрет хвороби опорно-рухового апарату.
28. Психологічна допомога при захворюваннях органів дихання і опорно-рухового апарату.
29. Загальна характеристика шлунково-кишкових захворювань.
30. Психологічний портрет при язві шлунку та дванадцятипалої кишки.
31. Психологічний портрет при порушенні харчової поведінки та травленні.
32. Психологічний портрет при кожних захворюваннях.
33. Психологічний портрет серцево-судинних захворюваннях.
34. Психологічний портрет при ішемічній хворобі серця та інфаркт міокарду.
35. Психологічний портрет при захворюванні щитовидної залози.
36. Загальні закономірності сімей з людьми з обмеженнями.
37. Адаптаційні особливості дітей з особливостями у розвитку у сім'ї та за її межами.
38. Співвідношення особистісних характеристик.
39. Раннє втручання у розвиток.
40. Шанси на повноцінне життя.
41. Сім'я, як первинна реабілітаційна середовище.
42. Психологічний клімат у сім'ї, яка має дитину з особливостями розвитку.
43. Стан матері, яка виховує особливу дитину. Типи внутрісімейних відносин і стилі сімейного виховання.
44. Загальні проблеми сімей, які мають дітей з порушеннями у розвитку.
45. Психолого-педагогічні особливості роботи з родичами і соціальним середовищем дітей, які мають відхилення у здоров'ї.

**9.Розподіл балів, які отримують здобувачі
ЗАЛІК**

Завдання	Мінім. к-сть балів	Макс. к-сть балів
<i>Кількість балів за змістовий модуль 1 (теми 1,2,3, 4)</i>	60	100
Опитування за матеріалами теми (поточний контроль)	9	15
Виконання практичних завдань	12	30
Відповіді на питання самостійної роботи (індивідуальні завдання)*	9	15
Модульний контроль (індивідуальне і фронтальне опитування, тестування або модульна робота)	30	40
<i>Кількість балів за змістовий модуль 2 (теми 5, 6)</i>	60	100
Опитування за матеріалами теми (поточний контроль)	9	15
Виконання практичних завдань	12	30
Відповіді на питання самостійної роботи (індивідуальні завдання)*	9	15
Модульний контроль (індивідуальне і фронтальне опитування, тестування або модульна робота)	30	40
<i>Кількість балів за змістовий модуль 3 (теми 7,8, 9)</i>	60	100
Опитування за матеріалами теми (поточний контроль)	9	15
Виконання практичних завдань	12	30
Відповіді на питання самостійної роботи (індивідуальні завдання)*	9	15
Модульний контроль (індивідуальне і фронтальне опитування, тестування або модульна робота)	30	40
<i>Кількість балів за змістовий модуль 4 (теми 10, 11)</i>	60	100
Опитування за матеріалами теми (поточний контроль)	9	15
Виконання практичних завдань	12	30
Відповіді на питання самостійної роботи (індивідуальні завдання)*	9	15
Модульний контроль (індивідуальне і фронтальне опитування, тестування або модульна робота)	30	40
Залік (середній арифметичний бал за змістовий модуль 1, 2, 3, 4).	60	100

ПРИМІТКА: кількість нарахованих балів, які отримують здобувачі за формами поточного контролю, визначається в залежності від складності змісту окремих тем кожного змістовного модулю (мінімальна та максимальна кількість балів наведені у таблиці).

10. Критерії оцінювання успішності навчання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання знань
90-100	Відмінно (зараховано)*	A	Студент при відповіді на питання виявив всебічні, систематизовані знання; здатність диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання; викладати матеріал на папері логічно, послідовно, демонструвати знання основної і додаткової літератури для творчого використання.
82-89	Добре (зараховано)*	B	Студент при відповіді на питання виявив повне знання програмного матеріалу, успішно порівнює та викладає теоретичний матеріал послідовно й конкретизує його. Вміє наводити окремі власні приклади та підтвердження певних думок, робить висновки, але допускає незначні помилки.
74-81	Добре (зараховано)*	C	Студент уміло володіє теоретико-методичним матеріалом навчальної програми, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок. Допускає помилки і робить не чітко висновки.
64-73	Задовільно (зараховано)*	D	Студент при відповіді на питання виявив повні знання основного програмного матеріалу в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи. Допускає значні помилки.
60-63	Задовільно (зараховано)*	E	Студент задовольняє мінімальним вимогам, розкриває близько половини навчального матеріалу, з допомогою викладача або підручника (конспекту) відтворює програмний матеріал. Допускає значні помилки.
35-59	Незадовільно (незараховано)*	FX	Студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, виявляє здатність елементарно викласти думку. Можливе повторне складання.
0-34	Незадовільно (незараховано)*	F	Студент при відповіді на питання виявив серйозні пробіли в знаннях основного матеріалу, допустив принципові помилки при відповіді на всі питання.

12. Рекомендована література

Базова

1. Шуба В.В. Психолого-педагогічні аспекти роботи з людьми з обмеженими фізичними можливостями: Монографія. Д: «Інноваці», 2016. 226 с.
2. Шуба В.В. Вікова психологія. Методические рекомендації для студентів-магістрів деневної форми оучення по курсу «Возрастная психология» (практические и семинарские занятия) для ВУЗов спортивной напрвленности / В.В. Шуба. Днепропетровск, 2014. 89 с.
3. Апанасенко Г.А. Охорона здоров'я здорових : деякі проблеми теорії і практики / Г.А. Апанасенко // Валеологія : Діагностика, засоби і практика забезпечення здоров'я. СПб.: Пітер, 2003. С. 49-60.
4. Бріскін Ю.А. Адаптивний спорт. Спеціальні олімпіади : Навч. посібник / Ю.А. Бріскін Львів : «Ахіл», 2003. 128 с.
5. Бріскін Ю.А. Параолімпійський спорт : навчальний посібник за заг. ред. канд. психол. наук, доцента Ю.А. Бріскіна / [Ю.А. Бріскін, А.В. Передерій, В.В. Строкатов]. Львів: «Арал», 2001. 141 с.
6. Бріскін Ю.А. Параолімпійський спорт. Курс лекцій / [Ю.А. Бріскін, А.В. Передерій, В.В. Строкатов]. Львів, ЛДІФК, 1999. 86 с.
7. Бріскін Ю.А. Спорт інвалідів / Ю.А. Бріскін. К. : «Олімпійська література», 2006. 263 с.
8. Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» (із змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 13 жовтня 1994 року № 200/94-ВР, від 14 жовтня 1994 року № 204/94-ВР, від 12 листопада 1996 року № 481/96-ВР).
9. Класифікаційна система спорту інвалідів з ураженням опорно-рухового апарату// Українська федерація спорту інвалідів з ураженням опорно-рухового апарату, 1997. 43 с.
10. Козьявкін В.І. Дитячий церебральний параліч. Медико-психологічні проблеми /В.і. Козьявкін, Л.Ф. Шестопалова, В.С. Подкоритов – Львів : Українські технології, 1999. 143 с.
11. Корольчук М.С. Психодіагностика : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / М.С. Корольчук, В.І. Осьодло; за заг. ред. М.С. Корольчука. К. : Ельга, Ніка- Центр, 2004. 400 с.
12. Устав ВОЗ // Основные документы ВОЗ. Женева, 1986. С. 5-36. (36-изд.).
13. Чудна Р.В. Адаптивне фізичне виховання / Р.В. Чудна. К. : Наукова думка, 2000. 358 с.
14. Інклюзивне навчання: організаційне, змістове та методичне забезпечення : навчально-методичний посібник / [кол. авторів ; за заг. ред. С.П. Миронової]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2015. 236 с
15. Лянной Ю.О. Основи фізичної реабілітації: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Ю.О. Лянной. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2008. 368 с
16. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручнк для студ. Вищих мед. навч. закл. / В. В. Абрамов, В.В. Клапчук, О. Б. Нахпневич [та ін.] : за заг. ред. поф. В.В. Абрамова та доцента О. Л. Смірної. Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. 456 с.
17. Швед М. Основи інклюзивної освіти: підручник / Марія Швед. Львів: Український католицький університет, 2015. 360с.
18. Бех І. Д. Виховання особистості : у 2 кн. Кн. 2. Особистісно-орієнтований підхід : науково-практичні засади. Київ : Либідь, 2003. 344 с.

Допоміжна

1. Шуба В.В. Педагогічні умови організації самовиховання спортсменів з ураженням опорно-рухового апарату / В.В. Шуба // Педагогіка здоров'я: збірник наукових праць – Харків. 2014. С. 734-739.
2. Вдовиченко Ю.А. Особенности реабилитации и построения тренировочного процесса пловцов-инвалидов с поражением опорно-двигательного аппарата / [Ю.А. Вдовиченко, Е.Г. Акопян, В.П. Лашко] // Спортивний вісник Придніпров'я. Дніпропетровськ, 1999. С. 42-43.
3. Верич Г. Особенности гемодинамики у инвалидов-спортсменов с поражением опорно-двигательного аппарата / [Г. Верич, О. Луковская, Ю. Вдовиченко, О. Коваленко] // Наука в олимпийском спорте : Специальный выпуск Киев, № 2, 2002. С. 53-56.
4. Жиленкова В.П. Становление и развитие физической культуры и спорта инвалидов с поражением опорно-двигательного аппарата / В.П. Жиленкова // Теория и практика физической культуры. 1998. № 1. С. 19-24.
5. Основи фізичної реабілітації : Навчальний посібник / За заг. ред. Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчука. Тернопіль : ТНПУ, 2010. 234 с.
6. Официальные правила по баскетболу на колясках. Перевод и издание : Украинской федерации спорта инвалидов с поражением опорно-двигательного аппарата. Днепропетровск, 2003. 84 с.
7. Официальные правила по волейболу сидя. Украинская федерация спорта инвалидов с поражением опорно-двигательного аппарата. Днепропетровск, 2004. 40 с.
8. Строкатов В.В. Задачі занять спортом з інвалідами, що мають пошкодження опорно-рухового апарату / В.В. Строкатов, Ю.А. Бріскін // «Актуальні проблеми розвитку фізичної культури і спорту у ВНЗ України». Всеукраїнська науково-методична конференція. Львів, 1998. С. 21-22.
9. Футбол. Правила змагань для інвалідів з наслідками дитячого церебрального паралічу. Дніпропетровськ, 1997. 7 с.

12. Інформаційні ресурси

http://www.ni.biz.ua/12/12_17/12_173828_psihologo-pedagogicheskie-osobennosti-raboti-po-reabilitatsii-invalidov.html

<https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/23473/Suvorova.pdf;jsessionid=D5578ED90E2B175DE90DCC8DE8A63C69?sequence=1>

<https://ap.uu.edu.ua/article/482>

<https://vseosvita.ua/library/embed/00211g-d0c3.docx.html>

<https://www.osce.org/files/f/documents/a/a/430805.pdf>

<https://social-science.uu.edu.ua/article/218>

Доцент

Вікторія ШУБА

Завідувач кафедри педагогіки і психології

Любов АНДРЮШИНА

